

videbe. Krefsen af dem, mellem hvilke der kunde vælges, at man altsaa satte en Censur paa Valgretten og ikke paa Valgbarheden. Det er naturligtvis umuligt bestemt at bevise, at der opnaaes det første af disse. Men, det at skaffe Formuen den Indflydelse, som væsentlig tilkommer den, og som den høiest beskattede Deel af Indvaanerne væsentlig har Krav paa i Communerne. Dette er Noget, jeg bestandig har forfægtet og skal forfægte til det Sidste, at der tilkommer den større Skatteydelse en overveiende Indflydelse paa Bestyrelsen af Communen. Anliggender, hvortil den bidrager den største Deel af Skatten, men jeg troer paa den anden Side ikke, at det er en illusorisk Garanti, her er opstillet. Jeg troer navnlig, at Eiendomsbesidderne ville, selv om man gaaer til Halvdelen, have en fuldkommen Detryggelse for at kunne erholde Majoritet i Borgerrepræsentationen. Jeg troer, at Formuen i Kjøbstæderne i en endogsaa meget højere Grad end paa Landet har Evne til at gjøre sig gjældende og skaffe sig Indflydelse; jeg troer, at den daglige Begrebelse mellem Befolkningen inden en meget snever Kreds maa medføre, at de Mænd, som ved Formue, ved Intelligens, og paa anden Maade have Evne til at skaffe sig Indflydelse blandt deres Medborgere, ville kunne erholde denne i en langt stærkere Grad, end det er muligt for dem, der boe paa Landet, hvor den Kreds, de omgaaes, er spredt over et større Rum. Men det maa ogsaa erindres, at Formuen gennem denne Deling har to Maader at gjøre sig gjældende paa; de høiest beskattede have to Maader, hvorved de gjøre deres Indflydelse gjældende; først ved at tage Deel i Valget sammen med alle Skatteyderne, og derefter ved at vælge en særegen Deel af Repræsentationen i den privilegerede, indskrænkede Valgklasse. Det skulde dog være besynderligt, om den høiest beskattede Deel af Borgerne ikke skulde ad disse to Veie kunne skaffe sig Majoritet i Borgerrepræsentationen; noget Saadant troer jeg sandelig ikke vil vise sig. Jeg troer paa ingen Maade, at den Detryggelse vil være illusorisk, som det har været Lovforslagets Hensigt at opstille, selv om man gaaer til Halvdelen. Jeg havde ønsket, at man var bleven staaende ved Femtedelen; jeg havde ønsket,

at man havde kunnet sætte det Forslag igennem, som jeg indbragte, i dets oprindelige Skikkelse, men det er min fulde Overbeviisning, at det ikke lader eller lod sig gjøre, og Spørgsmaalet var derfor for mig, om man enten skulde aldeles undlade at skaffe Skatteyderne denne Ret, baade de høitbeskattede og de lavtbeskattede. Skatteydere, den Ret, som de efter min Mening uretfærdigt i saa mange Aar have savnet, eller om man skulde gjøre, som nævnt, denne Indrømmelse, for dog at opnaae Noget. Jeg troer, at det, at ville blot det Umulige, er i Grunden det Samme som at ville Intet. Jeg troer paa den anden Side, at det er ret fornuftigt at ville det Beste af det Mulige, naar det iøvrigt ligger indenfor Grænsen af det Gode, og det troer jeg, at dette gjør. Det kan ialtsald ikke paastaas med Sikkerhed, at det er illusorisk at opstille Delingen, naar man gaaer til denne Grænsel, som nu er opstillet. Jeg troer, at Formuen nok skal vide at skaffe sig Indflydelse i Kjøbstæderne og skaffe sig Majoritet i Borgerrepræsentationen, hvad enten man gaaer til Halvdelen eller Femtedelen. Der er et andet Spørgsmaal, som den ærede sidste Taler bragte paa Bane, som ogsaa blev kaldt en Indrømmelse, der var gjort; det er den, at Valgene til tre af Specialcommissionerne i Kjøbstæderne efter den Skikkelse, hvori Lovforslaget nu er indkommet, skulle skee ved directe Valg istedetfor, som oprindeligt foreslaaet, ved indirecte; det er en Forandring i Forslaget, som jeg personlig er meget imod; jeg er fuldkommen overbevist om, at Valgenes Godhed er bedre betrygget ved indirecte Valg til Specialcommissionerne end ved directe. Men det er ogsaa det Tilfælde, at Valget laa imellem, om man skulde tage det directe Valg eller det indirecte med en Indskrænkning, som jeg ansaae for langt farligere, end om der sattes directe Valg, den Betingelse nemlig, at for at et indirecte Valg kunde finde Sted, skulde man have samlet Halvdelen af de Vælgendes Stemmer. At gaae ind paa en saadan Betingelse, som det er min fulde Overbeviisning vilde fremkalde Partibevegelser og Agitationer om Spørgsmaal, om hvilke der, jeg tør sige næsten i intet Tilfælde, er Anledning til at reise nogen Partibevegelse, forekom mig at være meget